

## Céimeanna Comparáide na hAidiachta

Athraítear aidiachtaí i nGaeilge i ndiaidh na bhfocal ‘níos’ agus ‘is.’ Amharc ar na rialacha a leanas:

|                                                                                                            |                     |                         |                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-------------------------|-----------------------|
| Aidiachtaí a chríochnaíonn le <i>consan leathan</i> – cuir ‘-i’ roimh an chonsan agus ‘-e’ ag an deireadh. | Bá <u>n</u>         | níos bá <u>ine</u>      | is bá <u>ine</u>      |
|                                                                                                            | Du <u>bh</u>        | níos du <u>ibh</u> e    | is du <u>ibh</u> e    |
| Aidiachtaí a chríochnaíonn le <i>consan caol</i> – cuir ‘-e’ ag an deireadh.                               | Ciú <u>ín</u>       | níos ciú <u>ine</u>     | is ciú <u>ine</u>     |
|                                                                                                            | Ionra <u>ic</u>     | níos ionraic <u>e</u>   | is ionraic <u>e</u>   |
| Aidiachtaí a chríochnaíonn le <i>guta-gan athrú</i> .                                                      | Clist <u>e</u>      | níos cliste             | is cliste             |
|                                                                                                            | Tana <u>í</u>       | níos tanaí              | is tanaí              |
| Aidiachtaí a chríochnaíonn le <i>-ach</i> nó <i>-each</i> athraigh go <i>-aí</i> nó <i>-í</i> .            | Cumhacht <u>ach</u> | níos cumhacht <u>aí</u> | is cumhacht <u>aí</u> |
|                                                                                                            | Díre <u>ach</u>     | níos díre <u>í</u>      | is díre <u>í</u>      |
| Aidiachtaí a chríochnaíonn le <i>-úil</i> athraigh go <i>-úla</i> .                                        | Dathúil             | níos dathúla            | is dathúla            |
| Aidiachtaí a chríochnaíonn le <i>-aíoch</i> nó <i>-íoch</i> athraigh go <i>-aíche</i> nó <i>-íche</i> .    | Iom <u>aíoch</u>    | níos iom <u>aíche</u>   | is iom <u>aíche</u>   |
|                                                                                                            | Imn <u>íoch</u>     | níos imn <u>íche</u>    | is imn <u>íche</u>    |

## Céimeanna Comparáide na hAidiachta

Ní leanann na haidiachtaí seo na rialacha:

| Aidiacht | Níos... | Is...  |
|----------|---------|--------|
| mór      | mó      | mó     |
| beag     | lú      | lú     |
| sean     | sine    | sine   |
| maith    | fearr   | fearr  |
| olc      | measa   | measa  |
| te       | teo     | teo    |
| deacair  | deacra  | deacra |
| furasta  | fusa    | fusa   |
| deas     | deise   | deise  |
| álainn   | áille   | áille  |
| gearr    | giorra  | giorra |
| geal     | gile    | gile   |

## Céimeanna Comparáide na hAidiachta

Líon isteach na bearnaí leis an fhocal chuí:

1. Sílim go bhfuil obair Ghaeilge i bhfad níos (deacair) \_\_\_\_\_ ná ábhar ar bith eile.
2. Is é mo bharúil gurb iad scrúduithe an GCSE an chuid is (furasta) \_\_\_\_\_ .
3. Caithfidh mé a rá go mbíonn an caidreamh idir na daltaí scoile agus na múinteoirí níos (cairdiúil) \_\_\_\_\_ agus níos (maith) \_\_\_\_\_ sa chúigiú bliain.
4. Is oth liom a rá go bhfuil obair an GCSE ar an obair is (trom) \_\_\_\_\_ i mo shaol.
5. Ar an drochuair, éiríonn leibhéal an bhrú níos (olc) \_\_\_\_\_ agus níos (strusmhar) \_\_\_\_\_ bliain i ndiaidh bliana.
6. Bhí mé ag dúil le *Breithiúnas* a léamh ach is é mo bharúil gurb é an dráma is (leadránach) \_\_\_\_\_ ar an domhan é.
7. Sílim féin go bhfuil na cailíní níos (glic) \_\_\_\_\_ ná mar a shíltear.
8. Feictear dom go bhfuil sí ar an duine is (lag) \_\_\_\_\_ sa scéal ach feictear ag deireadh an scéil go bhfuil sí i bhfad níos (láidir) \_\_\_\_\_ ná mar a síleadh ag an tús.
9. Is iad na fadhbanna sóisialta na fadhbanna is (coitianta) \_\_\_\_\_ i measc dhéagóirí an lae inniu.
10. Is minic a bhíonn seomraí ranga na scoile seo níos (te) \_\_\_\_\_ le linn an tsamhraidh ná mar a bhíonn sé sa gheimhreadh.
11. Dar liomsa, bíonn bialann na scoile ag éirí níos (gnóthach) \_\_\_\_\_ gach Aoine mar gheall ar na daltaí is (óg) \_\_\_\_\_.
12. Sílim féin go mbíonn daoine níos (dearfach) \_\_\_\_\_ faoin saol i rith an tsamhraidh.
13. Is iad na polaiteoirí na daoine is (diúltach) \_\_\_\_\_ ar an domhan i mo thuairim féin.
14. Bíonn níos (beag) \_\_\_\_\_ am saor againn sa séú bliain ach bíonn níos (mór) \_\_\_\_\_ ranganna saora againn agus caidreamh níos (cóngarach) \_\_\_\_\_ againn lenár gcairde.
15. Is cinnte go bhfuil an obair níos (tábhachtach) \_\_\_\_\_ i mbliana ná mar a bhí riamh, ach bíonn sé níos (dúshlánach) \_\_\_\_\_ agus níos (deacair) \_\_\_\_\_ chomh maith.

## Céimeanna Comparáide na hAidiachta

Cuir Gaeilge ar na habairtí seo a leanas:

1. It is certain that the weather is getting **worse** year after year.
2. It seems that the streets of Belfast are becoming **dirtier** by the day.
3. The Environmental Minister thinks that the seasons will become **harsher** in years to come.  
(crua)
4. As a result of that, it will be **colder** and **wetter** in the winter and **warmer** and **drier** in the summer.
5. I can't wait for the days to become **brighter** in a few months.
6. There is no doubt that the streets are much **nicer** when there is no rubbish lying around.
7. Even though environmental problems are getting **worse**, the weather is getting **better**.
8. If people stop throwing rubbish, the area will be **cleaner**.
9. People do **more** recycling to help with the environment.
10. According to the government, people who eat a balanced diet are healthier.